

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

13.06.2024 nr 1-12/655-2

Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord

Esitasite kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse määruse „Keele- ja kultuuriõppeks võimaluste loomise tingimused ja kord“ eelnõu. Kultuuriministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega:

- 1) Eelnõu § 2 lg 1 määrab, et keele- ja kultuuriõppe rühma moodustamiseks on vaja vähemalt kümme õpilast.

Kultuuriministeerium teeb ettepaneku vähendada vajalike õpilaste arvu viieni. Leiame, et rühmade komplekteerimine võiks olla paindlikum. See võimaldab ka väiksematel rahvusrühmadel õppida oma emakeelt.

- 2) Eelnõu § 3 lg 1 näeb ette, et keele- ja kultuuriõppe läbiviimiseks koostab keeleõppe läbiviija õpitava keele ainekava. Samas paragrahvi 3 pealkiri ja § 3 lg 2 mõlemad näevad ette, et ainekava on keele- ja kultuuriõppe kohta. Jääb selgusetuks, miks lõikes 1 on sõnastus, et ainekava tuleb koostada vaid õpitava keele ja mitte kultuuriõppe kohta.
- 3) Seletuskirjas (p 2 lõik 3) on märgitud eelnõu § 3 lg 1 ja lg 2 kohta, et keele- ja kultuuriõppe ainekava koostab õpetaja, arvestades kooli õppekava üldisi põhimõtteid, õpilaste keeleoskust ja teiste õpetajate ning klassijuhataja soovitusi. Keele- ja kultuuriõppe eesmärgiks on mh seatud (§ 3 lg 2) õpilase rahvusliku identiteedi säilitamine, mis on eelkõige kodu ja pere vastutus. Õpet korraldatakse lastevanemate (pere) avalduste põhjal, mis tagab, et õppe korraldajal on kodude toetus. Põhiseaduse § 37 kolmas lõige võimaldab vanematel kaasa rääkida oma laste hariduse korraldamisel, sh meetodite osas.

Kui õppe eesmärk on nii oluliselt seotud pere ja kodu vastutusel olevate eesmärkidega, peaks õppekava koostamisel arvestama ka vanemate (laiemalt siis rahvuskogukonna) soovitude või ootustega ning seda tuleks ka seletuskirjas kajastada. Vanemad kui rahvuskogukonna liikmed võivad olla koolile/kooli pidajale oluline abistav ressurss näiteks õppematerjalide hankimisel, õpetaja leidmisel, saatkonnaga suhtlemisel jms.

- 4) Määruse eelnõuga pakutud regulatsioon ei käsitle erivajadusega õpilasi. Teeme ettepaneku selles osas eelnõu täiendada ning lisada sätteid, mis võimaldavad individuaalset õppetuge erivajadustega lastele, nt abiõpetajad või kohandatud õppekavad.
- 5) Eelnõu kohaselt saaks emakeelt õppida B-võõrkeele asemel.

Kultuuriministeerium teeb ettepaneku võimaldada emakeeleõpet C-võõrkeelena või valikainena. See annab õpilastele suurema paindlikkuse.

- 6) Eelnõus ei sisalda teavet emakeele õpetajate täiendõppe võimalustest.

Kultuuriministeerium teeb ettepaneku luua programm keele- ja kultuuriõppe õpetajate täiendõppeks ja kvalifikatsiooni tõstmiseks, pakkudes sellega neile regulaarselt täiendõpet.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Heidy Purga
minister

Artjom Tepljuk 628 2266
artjom.tepljuk@kul.ee